

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०२२

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

बुधवार, दिनांक २३ मार्च, २०२२ / चैत्र २, १९४४ (शके)

(१) उप मुख्यमंत्री	}	यांचे प्रभारी
विभाग
(२) जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री		
(३) सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री		
(४) ग्रामविकास, कामगार मंत्री		
(५) वैद्यकीय शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य मंत्री		
(६) महिला व बालविकास मंत्री		
(७) मृद व जलसंधारण मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३४

उस्मानाबाद जिल्ह्यात अवैधरित्या गर्भलिंग निदान करण्यात येत
असल्याबाबत

- (१) * ४३७६४ डॉ.तानाजी सावंत (परांडा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) उस्मानाबाद जिल्ह्यात मुलांच्या संख्येच्या प्रमाणात मुलींच्या संख्येचे प्रमाण अचानक कमी झाल्याचे निदर्शनास आले आहे,हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, येथील सीमावर्ती असलेल्या काही तालुक्यात एका फिरती व्हॅनमध्ये गरोदर महिलांचे अवैधरित्या गर्भलिंग निदान केले जात असून मुलगी असल्यास शेजारच्या जिल्ह्यात जाऊन त्या गरोदर महिलेचा गर्भपात करण्यात येत असल्याची बाब गर्भलिंग निदान प्रतिबंध कायद्या अंतर्गत काम करणाऱ्या

राज्य पर्यवेक्षिका डॉ. आशा मिरगे यांनी माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आणून दिलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या घटनांची माहिती वेळेत मिळालेली असून देखिल मागील दोन वर्षांपासून प्रशासन कोविडच्या उपचारात व्यस्त असल्याने दोषीवर कारवाई होऊ शकली नाही असे जिल्हा प्रशासनाकडून सांगण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या गंभीर स्वरूपाच्या घटनेबाबत जिल्हा प्रशासनाने निष्काळजीपणा केला असल्याचे निदर्शनास आले असल्याने सदर प्रकरणाची शासनाने चौकशी करून दोषी असणाऱ्या संबंधितावर कारवाई करणेसह अशा घटनांना प्रतिबंध घालण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास विलंबनाची कारणे काय आहेत?

श्री. राजेश टोपे : (१) नाही, हे खरे नाही.

नागरी नोंदणी प्रणालीच्या अहवालानुसार उस्मानाबाद जिल्हयाचे जन्माच्या वेळीचे लिंग गुणोत्तर प्रमाण हे सन २०१६ मध्ये १ हजार मुलांच्या जन्मामागे ८७४ मुली इतके होते. त्यात ३९ अंकांनी वाढ होऊन सन २०१९ मध्ये १ हजार मुलांच्या जन्मामागे ९१३ मुली इतके झालेले आहे

(२) गर्भधारणापूर्व व प्रसूतीपूर्व निदान तंत्रे (लिंग निवडीस प्रतिबंध) कायदा १९९४ सुधारित २००३ अंतर्गत पुनर्गठित करण्यात आलेल्या राज्य पर्यवेक्षकीय मंडळाच्या सदस्या श्रीमती डॉ. आशाताई मिरगे व श्रीमती वैशाली मोटे यांनी दिनांक १७/०२/२०२२ रोजी पीसीपीएनडीटी कायदा अंमलबजावणीबाबत जिल्हा उस्मानाबाद येथे भेट दिली होती. सदर भेटीदरम्यान श्रीमती डॉ. आशाताई मिरगे यांनी उस्मानाबाद जिल्हयाच्या सीमावर्ती तालुक्यामध्ये फिरत्या व्हॅनमधून अप्रशिक्षित व्यक्तीकडून अवैधरित्या गर्भलिंग निदान करण्याच्या घटना आढळून येत आहेत असे त्यांनी ऐकीव माहितीच्या आधारे पत्रकार परिषदेमध्ये सांगितले आहे. तथापि याबाबत पुष्टी केलेली नाही.

(३) व (४) हे खरे नाही.

सदर बाबीची सत्यता पडताळून पाहण्यासाठी पोलीस अधीक्षक, उस्मानाबाद यांना पोलीस यंत्रणेमार्फत सदर बाबीचा तात्काळ शोध घेण्याबाबत कळविले आहे. वैद्यकीय अधीक्षक, भूम, परांडा व कळंब यांनी संबंधीत

पोलीस निरिक्षकांना पत्रान्वये सदर बाबीचा शोध घेण्यास कळविले आहे. संबंधीत पोलीस निरिक्षकांकडून प्राप्त अहवालानुसार सीमावर्ती भागात अवैधरित्या गर्भलिंगनिदान करणारी कोणतीही फिरती व्हॅन आढळून आलेले नाही. प्रकरणाचे गांभिर्य विचारात घेवून जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली पीसीपीएनडीटी जिल्हा कार्यबल गटाची बैठकही आयोजित करण्यात येत आहे. (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौ.पौंड (ता.मुळशी, जि.पुणे) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे
दर्जोन्नती करणेबाबत**

(२) * ४१२०४ श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौ.पौंड (ता.मुळशी, जि.पुणे) येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे ३० खाटांवरून ५० खाटांच्या रुग्णालयात दर्जोन्नती करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधीं दिनांक २५ जानेवारी, २०२१ रोजी पासून वारंवार करित आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, येथील वाढते नागरीकीकरण लक्षात घेता याठिकाणी सुसज्ज रुग्णालयाची आवश्यकता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यावर शासनाने निर्णय घेवून व निधीची तरतूद करून येथील ३० खाटांवरून ५० खाटांच्या रुग्णालयात दर्जोन्नती करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. राजेश टोपे : (१), (२) व (३) मौजे.पौंड (ता.मुळशी, जि.पुणे) येथे ३० खाटांचे ग्रामीण रुग्णालय कार्यान्वित असून त्याद्वारे आरोग्य सेवा दिली जाते.

सदरील ग्रामीण रुग्णालयाच्या श्रेणीवर्धनाची आवश्यकता निकषाप्रमाणे

तपासून उचित कार्यवाही करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गंगाखेड, पालम व पुर्णा (जि. परभणी) तालुक्यातील रस्ते व पुलांची
अतिवृष्टीमुळे झालेली दुरवस्था**

(३) * ३९४४६ श्री.रत्नाकर गुट्टे (गंगाखेड) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री
पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गंगाखेड, पालम व पुर्णा (जि. परभणी) तालुक्यातील बहुतांश रस्ते व पुल
अतिवृष्टी/पुरहाणीमुळे वाहून गेल्याने दळणवळणाचा प्रश्न गंभीर झाला
असल्याचे माहे डिसेंबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे
खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अतिवृष्टीमुळे नुकसान झालेल्या रस्ते व पुल दुरुस्तीकरीता
शासनाने तात्काळ निधी मंजूर करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी
मा.मुख्यमंत्री, मा.उपमुख्यमंत्री, मा.ग्रामविकास मंत्री, तसेच सचिव, रस्ते
यांना दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास निवेदन देऊन मागणी
केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त मागणीनुसार नुकसानग्रस्त झालेले रस्ते व पुल
दुरुस्तीकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) असल्यास, येथील दळणवळणाचा समस्या दूर करण्यासह रस्ते व पुल
दुरुस्तीकरीता निधी उपलब्ध करून देणेबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना
केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) व (२) हे खरे आहे.

(३) व (४) रस्ते व पुल दुरुस्ती परिरक्षण कार्यक्रम योजने अंतर्गत सन २०१९-२०
आणि २०२०-२१ या अर्थिक वर्षामध्ये जिल्हा परिषद परभणी करीता अनुक्रमे
रु.११०७.०८ व रु.१६८३.५५ लक्ष एवढ्या निधीची कामे मंजूर करण्यात आली

आहेत. तसेच परभणी जिल्ह्यातील पुर्णा, पालम व गंगाखेड या तालुक्यातील रस्त्यांसाठी जिल्हा परिषदेकडे ग्रामीण रस्ते सुधारणा (SRF ३०५४-१५३९-३१) अंतर्गत रु. ६०४ लक्ष निधी मंजूर असून कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर येथील शासकीय मेडिकल रुग्णालयाच्या परिसरात कॅन्सर
रुग्णालयासाठी प्राप्त झालेला निधी राखून ठेवण्याबाबत**

(४) * ४३५९७ श्री.समिर मेघे (हिंगणा), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर येथील शासकीय मेडिकल रुग्णालयाच्या परिसरात कॅन्सर रुग्णालय उभारण्यासाठी मंजुरी तत्कालीन शासनाने दिली असून त्याकरिता यंत्र खरेदीसाठी २३.२० कोटी रुपये मंजूर केले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रुग्णालयाच्या बांधकामासाठी रुपये १०० कोटी इतका निधी अपेक्षित असून शासनाने अर्थसंकल्पात तरतूदच केली नसल्याने हा निधी प्राप्त होऊ शकला नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या कॅन्सर रुग्णालयात यंत्रसामुग्री खरेदीकरिता सामाजिक न्याय विभागाने २० कोटी रुपये व आदिवासी विभागाकडून ३ कोटी असे २३ कोटी रुपये वैद्यकीय विभागाला दिले होते तथापि रुग्णालयाचे बांधकाम झाले नसल्याने यंत्रसामुग्रीसाठी मिळालेला २३ कोटींचा निधी हाफकिन महामंडळाने परत पाठवण्याचे प्रस्तावित केले आहे,हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, कॅन्सर विभागासाठी आलेल्या २३ कोटी रुपयातून यंत्र खरेदी न करता हा निधी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज प्रादेशिक कर्करोग रुग्णालयाला देण्याचे निर्देश विभागीय आयुक्त यांनी दिले असल्याचे निदर्शनास आले आहे तथापि कॅन्सर हॉस्पिटल इमारतीच्या बांधकामाची निविदा प्रक्रिया पूर्ण होऊन

मार्चपासून प्रत्यक्ष बांधकामाला सुरुवात होण्याची शक्यता असतानाही हा निधी इतर ठिकाणी वळविण्याची कारणे काय आहेत,

(५) असल्यास, या रुग्णालयाच्या इमारतीच्या बांधकामास निधीची आवश्यकता असल्याने सदर निधी परत न पाठवता किंवा इतर ठिकाणी न वळविता जिल्हाधिकारी किंवा हाफकिन महामंडळाकडे राखून ठेवण्यात यावा अशी मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींकडून शासनास प्राप्त झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(६) असल्यास, उपरोक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अमित विलासराव देशमुख : (१) हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

(४) व (५) हे खरे नाही.

(६) प्रश्न उदभवत नाही.

गेवराई (जि.बीड) तालुक्यातील पाझर तलावांच्या दुरुस्तीबाबत

(५) * ३८७६५ श्री.लक्ष्मण पवार (गेवराई) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गेवराई तालुक्यातील (जि.बीड) येथील ऑगस्ट-सप्टेंबर २०२१ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे जवळपास ७ पाझर तलाव फुटले व ८ पाझर तलावांना धोका सदृश्य स्थिती निर्माण झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आगामी पावसाळ्यापूर्वी सदर पाझर तलावांची दुरुस्ती होणे आवश्यक असताना अद्यापी याबाबत प्रशासनाकडून कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने पहाणी केली आहे काय, पहाणीच्या अनुषंगाने काय आढळून आले, सदर पाझर तलावांची दुरुस्ती तात्काळ करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख : (१) होय.हे अंशतः खरे आहे.

ऑगस्ट-सप्टेंबर २०२१ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीने बीड जिल्ह्यातील गेवराई तालुक्यातील मृद व जलसंधारण विभागांतर्गत असलेले २ व जिल्हा परिषद बीड विभागाचे ५ पाझर तलाव फुटले आहेत. तसेच जिल्हा परिषद बीड विभागाचे १६ पाझर तलाव धोक्यात आले आहेत व इतर यंत्रणेचे २ पाझर तलाव क्षतिग्रस्त झालेले आहेत.

(२) व (३) हे खरे नाही. अतिवृष्टीने फुटलेल्या व क्षतिग्रस्त झालेल्या तसेच धोका सद्यस्थितीत असलेल्या योजनांची दुरुस्ती मुख्यमंत्री जलसंवर्धन योजनेतर्गत प्रस्तावित करण्यात आली असून एकूण २५ पैकी २३ दुरुस्ती कामांना प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात आलेली असून निविदा प्रक्रिया प्रगतीपथावर आहे. पावसाळ्यापुर्वी दुरुस्तीची कामे पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्ह्यात मुलींचा जन्मदर वाढविण्याबाबत करावयाच्या उपाययोजना

(६) * ४३८५१ श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यात मागील पाच महिन्यात एक हजार मुलामागे केवळ ८१२ मुली असल्याने मुलींचा जन्मदर अतिशय कमी असल्याचे माहे नोव्हेंबर-२०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय ,

(२) असल्यास, मुलींचा जन्मदर वाढविण्याबाबत विशेष मोहिम राबवण्याबाबत शासनाने कोणत्या उपाययोजना केल्या वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) हे खरे नाही.

राष्ट्रीय कुटूंब आरोग्य सर्वेक्षण-५ (NFHS-५) यांच्या सर्वेक्षणानुसार सन

२०१९-२० मध्ये चंद्रपूर जिल्हयामध्ये स्त्री-पुरुष प्रमाण प्रति १००० पुरुषांमागे ९७४ स्त्रिया असे आहे. तसेच मागील पाच वर्षात (NFHS-५) सर्वेक्षणाप्रमाणे प्रति १००० मुलांमागे १०२५ मुली जन्माला आल्या आहेत. त्यानुसार मुलांपेक्षा मुलींचा जन्मदर जास्त असल्याचे दिसून येते.

(२) व (३) चंद्रपूर जिल्हयात मुलींचा जन्मदर वाढविण्यासाठी अंगणवाडी स्तरावर गर्भवती मातांची नोंदणी करणे, मुलींच्या जन्माचे स्वागत करणे, मुलींचे वाढदिवस साजरा करणे, लिंग निवडीस प्रतिबंध इ.उपक्रम घेतले जातात. तसेच “मुलगी वाचवा, मुलगी शिकवा” जनजागृती कार्यक्रम, आरोग्य शिबीर आयोजित करणे व पोषण अभियान अंतर्गत कार्यक्रम घेतले जातात. तसेच “माझी कन्या भाग्यश्री” तसेच “बेटी बचाओ बेटी पढाओ” या योजना राबविण्यात येतात.

शासकीय सेवेतील भरती प्रक्रिया शासनाच्या माध्यमातून राबविण्याबाबत

(७) * ४३४८० श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील आरोग्य सेवा परिक्षा व म्हाडा प्राधिकरणातील तांत्रिक व अतांत्रिक संवर्गातील सरळसेवा भरती परिक्षा पेपर फुटीमुळे रद्द करण्यात आल्याचे माहे नोव्हेंबर व डिसेंबर-२०२१ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाच्या विविध विभागातील भरती प्रक्रियेच्या परिक्षा खाजगी संस्थेमार्फत राबविण्यात येत असल्यामुळे पेपरफुटीचे प्रमाण वाढत असल्याने उमेदवारांचे मोठे नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासकीय सेवेतील भरतीप्रक्रिया शासनाच्या माध्यमातून राबविण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे : (१) अंशतः खरे आहे. आरोग्य विभागाची दि. २४ ऑक्टोबर व दि. ३१ ऑक्टोबर २०२१ रोजी परीक्षा झाली परीक्षे नंतर पेपर फुटी झाल्याची तक्रार प्राप्त झाल्याने सदर प्रकरणी गुन्हे दाखल करण्यात आलेले आहेत. व

पोलिस तपास सूरु आहे. पोलिस तपास प्रगती अहवालानुसार पेपर फुटी झाल्याने सदर परिक्षा प्रक्रिया रद्द करण्याचा प्रस्ताव विचाराधीन आहे. तसेच गृहनिर्माण विभागाकडून प्राप्त अहवालानुसार दिनांक १२/१२/२०२१ रोजी म्हाडा प्राधिकरणातील रिक्त संवर्गाची पहिल्या टप्प्यातील ऑफलाईन परीक्षा होणार होती तथापि, परिक्षा घेण्यासाठी निश्चित केलेल्या कंपनीकडून सरळसेवा भरती परिक्षेबाबत गोपनियतेचा भंग केल्याने कंपनीच्या संचालकांविरुद्ध गुन्हा दाखल झाला आहे व या परीक्षा पुढे दि. ३१/०१/२०२२ ते दि. ०९.०२.२०२२ या कालावधीत टि.सी.एस. लि. कंपनीमार्फत ऑनलाईन स्वरूपात परीक्षा घेण्यात आल्या.

(२) व (३) हे खरे आहे.

मा.मंत्रीमंडळाने दि.१५.१२.२०२१ रोजीच्या बैठकीत ओएमआर व्हेंडर कंपन्याचे पॅनल स्थगित करण्याचा निर्णय घेतला असून सामान्य प्रशासन विभागाने याबाबत दि.१८.०१.२०२२रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला आहे. या शासन निर्णयानुसार टीसीएस, आयबीपीएस आणि एमकेसीएल यांचेमार्फत पदभरतीसाठी यापुढे होणाऱ्या परिक्षा घेण्याचा निर्णय घेतला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

घडोळी (ता.जिंतूर, जि.परभणी) येथील येलदरी धरणा खालील कोल्हापूरी बंधान्याचे दरवाजे निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत

(८) * ४३४४३ श्रीमती मेघना साकोरे बोर्डिकर (जिंतूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) घडोळी (ता.जिंतूर, जि.परभणी) येथील येलदरी धरणा खालील कोल्हापूरी बंधान्याचा दरवाजा वाहून गेल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पूर्ण प्रकल्पाच्या येलदरी धरणा खालील घडोळी बंधान्याचे बांधकाम अर्धवट असल्याने लघु सिंचन विभागाकडून हस्तांतरण करून घेण्यास नकार दिल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त बंधान्याचे काम निकृष्ट दर्जाचे असल्याने पाण्याचा

दाबामुळे एक दरवाजा वाहून बंधान्यात साठवलेले सुमारे दोन दलघमी पाणी पूर्ण नदीत वाहून गेल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, १०० हेक्टर पेक्षा जास्त क्षेत्रावर पेरणी केलेल्या शेतकऱ्यांच्या पिकांना पाणी मुबलक प्रमाणात उपलब्ध होणार नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, त्या अनुषंगाने उक्त ठिकाणचा कोल्हापूरी बंधान्याचे बांधकाम पूर्ण करणेबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही वा उपायोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे अंशतः खरे आहे.

घडोळी बंधान्याचे मुळ बांधकाम भौतिकदृष्ट्या पूर्ण करून सदर बंधान्यात लोखंडी निडल्स पद्धतीचे दरवाजे टाकून सन २०१६ पासून पाणीसाठा करण्यात येत आहे. तथापि बंधान्याच्या पोहोच रस्त्याचे काम अपूर्ण असल्याने सदर बंधारा अद्याप संबंधित सिंचन व्यवस्थापन विभागाने हस्तांतरीत करून घेतलेला नाही. चालू वर्षात पोच रस्त्याचे उर्वरित काम पूर्ण करून हस्तांतरण करण्याचे नियोजित आहे.

(३) होय, हे अंशतः खरे आहे.

सदर बंधान्याचे मुळ बांधकाम भौतिकदृष्ट्या पूर्ण करून सन २०१६ पासून लोखंडी निडल्स पद्धतीचे दरवाजे बसवून सदर बंधान्यात पाणीसाठा केला जात आहे. दरवर्षी बंधान्याची लोखंडी निडल्स काढण्यात येतात व पावसाळ्यानंतर टाकण्यात येतात. या सततच्या वापरामुळे व आदळ आपट झाल्याने बंधान्याच्या लोखंडी निडल्सची झीज झाल्यामुळे तसेच येलदरी धरणाच्या पायथा विजनिर्माती गृहामधुन पाण्याचा विसर्ग पूर्ण नदीमध्ये सोडल्यामुळे घडोळी बंधारा पूर्ण क्षमतेने भरून बंधान्याच्या वरून किमान २ फुट उंचीने पाण्याचा विसर्ग असल्याने पाण्याच्या अतिरिक्त दाबामुळे बंधान्याच्या तळभागातील कमकुवत झालेली निडल्स क्षतिग्रस्त होवून जानेवारी २०२२ मध्ये साधारणतः १.०० दलघमी पाणी वाहून गेले आहे.

(४) हे खरे नाही.

जानेवारी २०२२ नंतर अत्यावश्यक दुरुस्त्या तातडीने करून तसेच सद्यस्थितीत येलदरी धरणाच्या पायथा विजनिर्माती गृहामधून पुर्णा नदीपात्रात पाणी सोडले जात असल्याने शेतक-यांच्या पिकांसाठी पाणी उपलब्ध होत आहे.

(५) चौकशी करण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही. क्षतीग्रस्त निडल्सचे मजबुतीकरण व आवश्यकतेनुसार नवीन निडल्स टाकणेची कार्यवाही प्रगतीपथावर असून मार्च २०२२ अखेर पर्यंत संपूर्ण पाणीसाठा पुनर्स्थापित करण्याचे नियोजन आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

सावर्डे (जि. पालघर) येथील ग्रामस्थांची वैतरणा नदीवर पुल नसल्याने होत असलेली गैरसोय

(९) * ४१६२२ श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सावर्डे (जि. पालघर) येथील ग्रामस्थांना वैतरणा नदी पात्रावर पुल नसल्यामुळे लाकडाच्या ओडक्यावरून नदी पार करावी लागत असल्याचे दिनांक ३० जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी सावर्डे ग्रामपंचायतीने वैतरणा नदीवर तातडीने पुल उभारावा असा ठराव तहसिलदारांना देऊनही कार्यवाही झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, श्री प्रकाश पाटील ग्रामस्थ यांनी वर्तमान पत्रास दिलेल्या माहिती नुसार नदी पात्रात पडून १५ ग्रामस्थांचा मृत्यू झाला व अनेक गाई, म्हशी, वासरे, बैल यांचा ही ओडक्यावरून जाताना पडून मृत्यू झालेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधित तहसिलदार यांचेवर कारवाई करणेसह सदर नदीवर तातडीने पुल बांधण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) हे, खरे आहे.

(२) व (३) जानेवारी, २०२२ मध्ये यासंदर्भात बातमी प्रसिद्ध झाली होती, हे खरे आहे.

(४) जव्हार तालुक्यातील सावर्डे दापोरा हा रस्ता योजनाबाह्य रस्ता असून सदर रस्त्याची लांबी १.०० कि.मी. आहे. सदरचा रस्ता महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना मार्फत तयार करण्यात आला आहे.

वर्तमान पत्रातील बातमीची दखल घेऊन जिल्हाधिकारी, पालघर यांच्याकडून सदर रस्त्यातील वैतरणा नदीपात्रावर तात्पुरत्या स्वरूपात नदी ओलांडून दापोरा येथे जाण्यासाठी रु.१४,९९,९९९ लक्ष किंमतीच्या पादचारी पुलाचे काम मंजूर करण्यांत आले आहे. सदर कामाची ई निविदा प्रक्रिया पूर्ण झाली असून कार्यारंभ आदेश देण्यात आले आहे..

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नायगाव, उमरी व धर्माबाद (जि.नांदेड) या तालुक्यातील प्रस्तावित
प्राथमिक आरोग्य केंद्र आणि उपकेंद्रांना मंजूरी मिळणेबाबत**

(१०) * ४३९४७ श्री.राजेश पवार (नायगांव) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नायगाव (जि.नांदेड) येथे लोकसंख्येच्या मानाने शासकीय वैद्यकीय सेवा अपूर्ण असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, नायगाव, उमरी व धर्माबाद या तीनही तालुक्यांत नवीन प्रस्तावित प्राथमिक आरोग्य केंद्र आणि उपकेंद्रांना मंजूरी मिळणे प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सद्यस्थितीत अस्तित्वात असलेल्या सर्वच प्राथमिक आरोग्य केंद्रांच्या इमारतीची दूरवस्था झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या सर्व इमारतींचे नुतनीकरण व नवीन इमारत बांधणीसाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे : (१) हे अशंत: खरे आहे.

नायगाव मतदारसंघातील नायगाव, धर्माबाद व उमरी तालुक्यात बृहत आराखडयापुर्वीपासुनच ०५ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व ४२ उपकेंद्रे कार्यरत आहेत. सन २००९ च्या लोकसंख्येवर आधारित बृहत आराखडयात ०२ प्राथमिक आरोग्य केंद्रे व ०३ उपकेंद्रे मंजुर झाली आहेत. तसेच सन २०११ च्या लोकसंख्यावर आधारित जोडबृहत आराखडयात नवीन आरोग्य संस्था निर्मितीबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

(२) सन २०११ च्या लोकसंख्येच्या आधारे जोडबृहत आराखडयात नवीन आरोग्य संस्था स्थापनेचा राज्याचा जोडबृहत आराखडा तयार करण्याची कार्यवाही आयुक्तालय स्तरावर सुरु आहे.

(३) हे खरे नाही.

नायगाव मतदार संघातील कार्यरत ०५ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांपैकी मोडकळीस आलेल्या ०३ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांची इमारतीचे पुर्नबांधणी सुरु असून उर्वरित ०२ प्रथमिक आरोग्य केंद्राच्या इमारती सुस्थितीत आहेत.

(४) ११ उपकेंद्राच्या इमारतीची दुरुस्ती/पुर्नबांधणी होणे आवश्यक असुन त्यापैकी ०३ उपकेंद्राच्या इमारतीची दुरुस्ती/ पुर्नबांधणी सुरु आहे. उर्वरित संस्थांना जिल्हा नियोजन समितीमधून टप्याटप्याने निधीची मागणी केली जाईल.

(५) कार्यवाही सुरु आहे.

**रत्नागिरी येथील शासकीय रुग्णालयाच्या कोविड केअर सेंटरमधील
सुरक्षा रक्षकांचे वेतन प्रलंबित असल्याबाबत**

(११) * ४४०१२ श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रत्नागिरी येथील शासकीय रुग्णालयाच्या कोविड केअर सेंटरमध्ये सेवा बजावणाऱ्या २४ सुरक्षारक्षकांना गेल्या सुमारे आठ महिन्यांपासून वेतन अदा करण्यात आले नसल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कोरोना काळात सुरक्षा रक्षक महामंडळ व मेस्को यांनी सुरक्षा देण्यास असमर्थता दर्शविल्याने तत्कालीन जिल्हाधिकारी यांनी टास्क फोर्सच्या बैठकीमध्ये खासगी एजन्सीमार्फत सुरक्षा सेवा घेण्याचे ठरविले असल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, तत्कालीन जिल्हाधिकारी यांनी सुरक्षारक्षकांचे वेतन एस.डी. आर.एफ.सीएसआर फंडातून करण्यासाठी आदेश काढूनही त्याची अंमलबजावणी अद्याप झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, कोविड निधी उपलब्ध असूनही त्यात सुरक्षा सेवा समाविष्ट नसल्याचे तांत्रिक कारण पुढे करत प्रशासनाकडून वेतन अदा करण्यात आलेले नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, सुरक्षा रक्षकांचे वेतन तातडीने अदा करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे : (१) हे खरे आहे.

सुरक्षा रक्षकांचे मानधन देण्याकरिता कोवीड-१९ मंजूर पी.आय.पी. मध्ये अनुदान नसल्याने जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष आपती निवारण समिती यांचे कार्यालयाकडे एस.डी.आर.एफ. अथवा सी.एस.आर. अंतर्गत निधी मिळण्याकरिता मागणी केली होती. तथापि अनुदान प्राप्त न झाल्याने २४ सुरक्षा रक्षकांचे माहे मे, २०२१ ते ऑक्टोबर, २०२१ अखेरचे एकूण ६ महिन्यांचे मानधन प्रलंबित आहे.

(२) हे खरे आहे.

कोविड-१९ आपत्कालीन कालावधीमध्ये शासकीय आरोग्य संस्थांमध्ये उपचार घेणाऱ्या रुग्णांची संख्या दिवसेंदिवस वाढत असताना रुग्णांच्या सुरक्षेच्या दृष्टीने व नातेवाईकांचा जमाव नियंत्रित करण्याकरिता सुरक्षा रक्षक नेमणे आवश्यक होते. त्याकरिता मेस्को व सुरक्षा रक्षक महामंडळास याबाबत

पत्रव्यवहार करण्यात आला होता तथापि संबंधिताकडून सुरक्षा रक्षक पुरविण्यात आले नसल्याने जिल्हाधिकारी तथा अध्यक्ष आपती निवारण समिती यांच्या दिनांक १२.०४.२०२१ रोजीच्या टास्क फोर्स समितीच्या सूचना व जिल्हाधिकारी यांच्या मान्यतेनंतर महिला व इतर रुग्णांच्या सुरक्षेकरिता श्री. साई समर्थ सर्विहसेस, कोल्हापूर यांच्याकडे एकूण २४ सुरक्षा रक्षकांची नियुक्ती DCH व DCHC येथे तात्पूरत्या स्वरूपात करण्यात आली होती.

(३) हे खरे नाही.

२४ सुरक्षा रक्षकांचे माहे मे २०२१ ते ऑक्टोबर २०२१ अखेरचे एकूण ६ महिन्याचे प्रलंबित मानधनाकरिता दिनांक ११.०३.२०२२ रोजी उपसंचालक, आरोग्य सेवा, कोल्हापूर मंडळ, कोल्हापूर यांच्याकडून बी.डी.एस. प्रणालीवर अनुदान उपलब्ध झालेले असून देयक तयार करून कोषागारात सादर करण्यात आलेले आहे. सादर देयक पारित होताच सुरक्षा रक्षकांचे मानधन अदा करण्यात येईल.

(४) हे खरे नाही.

(५) २४ सुरक्षा रक्षकांचे माहे मे २०२१ ते ऑक्टोबर २०२१ अखेरचे एकूण ६ महिन्याचे प्रलंबित मानधनाकरिता दिनांक ११.०३.२०२२ रोजी उपसंचालक, आरोग्य सेवा, कोल्हापूर मंडळ, कोल्हापूर यांच्याकडून बी.डी.एस. प्रणालीवर अनुदान उपलब्ध झालेले असून देयक तयार करून कोषागारात सादर करण्यात आलेले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे सोनारवाडी (आंगवली) (ता.संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी) येथील
लघू पाटबंधारे प्रकल्पाबाबत**

(१२) * ४३५७४ श्री.शेखर निकम (चिपळूण) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे सोनारवाडी (आंगवली) (ता.संगमेश्वर, जि. रत्नागिरी) येथील लघुपाटबंधारे प्रकल्पाला प्रथम शासनाने दिनांक २१ ऑगस्ट, १९८२ रोजी मान्यता दिली नंतर दिनांक ११ ऑक्टोबर, २००६ रोजी दरसुची अन्वये खर्चास

मान्यता दिली असून दिनांक २७ जून, २००७ अन्वये प्रकल्पाला तांत्रिक मान्यता दिली आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००८-२००९ मध्ये प्रकल्प निविदा राबवून, प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या जमिनीचे भूसंपदान (बुडीत क्षेत्र व जोड रस्ता) न होता जमिनी शासनाच्या ताब्यात नसताना मे. अनंत भूमिनंदन जाइंट व्हेंचर कंपनीस जादा दराने निविदा मंजूर होवून कार्यकारी अभियंता रत्नागिरी यांचे दिनांक २९ जुलै, २००९ रोजी अन्वये कार्यारंभ आदेश देण्यात आला, हे ही खरे आहे काय.

(३) असल्यास, ठेकेदार यांनी शासनाच्या ताब्यात नसलेल्या शेतकऱ्यांच्या जमिनीत अनधिकृतपणे घेऊन दि. १५.०१.२०११ ते ०१.०६.२०१२ या कालावधीत काही काम केले त्यास शेतकऱ्यांनी आक्षेप घेतला असल्याने ते काम अद्यापी बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शेतकऱ्यांनी भूसंपदानातील योग्य नुकसान भरपाईचा अधिकार व स्थानांतरण पुर्नस्थापना आणि पुर्नवसन अधिनियम २०१३ या मधील तरतुदीनुसार भरपाई मिळण्यासाठी शासनाकडे मागणी केली परंतु शासनाकडून ३ वर्षे काहीच प्रतिसाद न मिळाल्याने शेतकऱ्यांनी मुंबई उच्च न्यायालयात याचिका क्र. २७६७/२०१९ दाखल केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदर प्रकल्पातील अनियमितता, प्रशासकीय कामाची दिरंगाई तसेच ७५% शेतकऱ्यांनी मोबदल्याची रक्कम स्विकारली नाही याबाबत नवीन कायद्यातील तरतुदीनुसार सदर शेतकऱ्यांना मोबदला देण्याबाबत व उक्त प्रकल्पाचे काम सुरु करण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

योजनेच्या धरण तळ, बुडीत क्षेत्र, प्रवेश व पुच्छ कालवा यासाठी मौजे सोनारवाडी भूसंपादन प्रस्ताव विभागीय कार्यालयाच्या दि. २०.०९.२००८ च्या पत्रान्वये जिल्हाधीकारी, रत्नागिरी यांना सादर करणेत आला असून त्यानुसार भूसंपादनाची कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(३) संबंधीत अधिकाऱ्यांनी ग्रामस्थांना विश्वासात घेऊन योजनेचे काम सुरु केले

होते. दि. १५.०१.२०११ ते दि. ०१.०६.२०१२ या कालावधीमध्ये योजनेच्या जलरोधी खंदकाचे खोदकाम, जलरोधी खंदकाची भराई व ऊर्ध्व बाजूच्या कवच भरावाचे काम करणेत आले. मात्र ग्रामस्थांनी दि. १०.०२.२०११ रोजीच्या पत्रान्वये सदर प्रकल्पाच्या कामास विरोध दर्शविला. त्यानंतर ग्रामस्थांच्या विरोधामुळे योजनेचे काम बंद करण्यात आले.

(४) होय, हे खरे आहे.

शेतकऱ्यांनी भूसंपादनातील योग्य नुकसान भरपाईचा अधिकार व स्थानांतरण पुर्नस्थापना आणि पुर्नवसन अधिनियम २०१३ अन्वये जमिनीची व इतर स्थावर मालमतेची किंमत अदा होणेबाबत दि.१५.१०.२०१८ रोजीच्या पत्रान्वये मागणी केली आहे. सदर पत्राच्या अनुषंगाने संबंधित ग्रामस्थ व महसुल यंत्रणा यांचेशी झालेल्या चर्चेनुसार (घोषित झालेला अंतिम निवाडा रद्द करणेबाबत) निर्णय घेण्यात आला. त्यानुषंगाने ग्रामस्थांनी मुंबई उच्च न्यायालयात याचिका क्र. २७६७/२०१९ दाखल केली आहे.

(५) नवीन भूसंपादन अधिनियम २०१३ मधील तरतुदीनुसार निवाड्यातील मोबदल्याची सुधारित परिगणना करून एस आर क्र. ५१२ व ५१३ चा एकूण रुपये ६११.७५ लक्ष निधीचा अंतिम निवाडा जाहीर करण्यात आला आहे. त्यानुसार रुपये ४४२.६१ लक्ष इतकी रक्कम उपविभागीय अधिकारी, रत्नागिरी यांचेकडे मोबदला वाटण्यासाठी जमा करण्यात आली आहे. उर्वरीत १६९.१८ लक्ष रकमेची मागणी महाराष्ट्र जलसंधारण महामंडळ यांचेकडे करण्यात आली आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील बांधकाम मजुरांना बोनस देण्याबाबत

(१३) * ३८२४१ श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड) : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील बांधकाम मजुरांची लक्षणीय संख्या लक्षात घेता शासनाच्या वतीने महाराष्ट्र बांधकाम कामगार व इतर कामगार कल्याणकारी मंडळाची स्थापना करण्यात येऊन त्यामध्ये पिंपरी-चिंचवड शहरासह पुणे जिल्ह्यातील एक लाख मजुरांची नोंदणी करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, राज्यातील सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या कार्यक्षेत्रात सुरु असलेल्या बांधकाम प्रकल्पामधून आकारल्या जाणाऱ्या एक टक्का उपकरणाच्या माध्यमातून मंडळाकडे जमा होणारा कोट्यावधीचा रुपयांचा निधी विनावापर पडून आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रकमेतून नोंदणीकृत बांधकाम मजुरांना दिवाळीच्या मुहूर्तावर दहा हजार रुपये बोनस देण्याचे मा.कामगार मंत्री यांनी घोषणा केल्यानंतर कामगारांना बोनसचा लाभ देण्यासाठी विविध कागदपत्रांची पूर्तता करूनही शासनाच्यावतीने बांधकाम मजूर यांच्या बँक खात्यामध्ये दिवाळीपूर्वी बोनसची रक्कम जमा करण्यात आली नसल्याचे दिनांक ८ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून मजुरांना बोनस देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली तसेच बोनस जाहीर करून ही वेळेत बोनसची रक्कम बँकेत जमा न करणाऱ्या संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळाची स्थापना सन २००७ मध्ये करण्यात आली असून दिनांक १ मे, २०११ रोजी त्रिपक्षीय मंडळाची स्थापना झालेली आहे.

पिंपरी-चिंचवड शहरासह पुणे जिल्ह्यात सन २०११ ते फेब्रुवारी, २०२२ पर्यंत एकूण २,४७,६९५ बांधकाम कामगारांची नोंदणी करण्यात आलेली असून त्यापैकी सद्यःस्थितीत ५३,३७५ एवढ्या बांधकाम कामगारांची नोंदणी सक्रिय (जिवीत) आहे.

(२) दि.०१ जानेवारी, २००८ पासून मंडळाकडे जमा होत असलेल्या उपकर रक्कमेमधून मंडळाकडे नोंदीत सक्रिय (जिवीत) बांधकाम कामगारांकरिता राबविण्यात येत असलेल्या शैक्षणिक सहाय्य योजना, आरोग्यविषयक योजना, सामाजिक व सुरक्षा योजना व आर्थिक सहाय्य योजना अशा विविध लाभवाटपाच्या कल्याणकारी योजना राबविण्यात येतात.

मंडळामार्फत सन २०११ ते माहे जानेवारी, २०२२ पर्यंत ६६,३५,९३४ इतक्या नोंदीत सक्रिय (जिवीत) बांधकाम कामगारांना मंडळाच्या विविध कल्याणकारी

योजनांचा लाभ देण्यात आलेला असून त्यापायी मंडळामार्फत सन २०११ पासून ते जानेवारी, २०२२ पर्यंत रु. ३६०९.४२ कोटी इतका निधी खर्ची झालेला आहे.

(३) हे खरे नाही.

माहे, ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये नोंदीत सक्रिय (जिवीत) बांधकाम कामगारांकरिता बोनसविषयक कोणतीही नवीन योजना शासन स्तरावरून मंजूर करण्यात आलेली नाही. त्यामुळे बांधकाम कामगारांनी योजनेच्या लाभाकरिता कागदपत्रांची पूर्तता करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे कळवंडे (ता. चिपळूण, जि.रत्नागिरी) येथील लघुपाटबंधारे
प्रकल्पातून शेतीसाठी पाणी उपलब्ध करणेबाबत**

(१४) * ४३५७८ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कळवंडे (ता. चिपळूण, जि.रत्नागिरी) येथील लघुपाटबंधारे प्रकल्पातून गेल्या अनेक वर्षांपासून डाव्या व उजव्या कालव्याद्वारे शेती सिंचनासाठी पाणी सोडण्यात येते आणि त्यावर मौजे कळवंडे, मौजे भागाडी व परिसरातील गावांतील शेतकरी रब्बी हंगामात विविध नगदी पिके व भाजीपाला उत्पादन करून उदरनिर्वाह करत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चालू हंगामात आवश्यक पाणी सोडण्यात न आल्यामुळे यावर्षी शेतकऱ्यांना पिके घेता न आल्यामुळे शेतकऱ्यांसमोर उदरनिर्वाहाचा प्रश्न निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शेतकऱ्यांनी शेतीसाठी पाणी उपलब्ध करून देण्याबाबत वारंवार संबंधित विभागाकडे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तद्अनुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील : (१) होय. हे खरे आहे .

(२) होय. हे अंशतः खरे आहे.

सन २०२१-२२ च्या रब्बी हंगामात सिंचनासाठी पाणी सोडण्यात आले होते. तथापि, भू-अंतर्गत वितरण प्रणालीतील R.C.C पाईप लाईन बऱ्याच ठिकाणी गाळाने व झाडांची मुळे जाऊन Choke-up झालेली असल्यामुळे कालव्याच्या पुच्छ भागामध्ये पाणी पोहोचू शकले नाही. त्यामुळे लाभक्षेत्राच्या पुच्छ भागातील काही शेतकऱ्यांना पिके घेता आलेली नाहीत.

(३) होय. हे खरे आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

भू-अंतर्गत वितरण प्रणालीतील R.C.C पाईप लाईन सिंचन देखभाल दुरुस्ती अंतर्गत दुरुस्त करण्याची कार्यवाही करून सिंचनासाठी पाणी देण्याचे काम क्षेत्रीय स्तरावर प्रगतीपथावर आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळगाव जिल्हा परिषदेमधील कामांना स्थगिती देण्याबाबत

(१५) * ४३१४९ श्री.शिरीष चौधरी (रावेर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जळगाव जिल्हा परिषदे मध्ये गेल्या पाच वर्षांपासून निधी वाटप सुरळीत होत नसल्याचे दिनांक ७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ३०५० व ५०५४ यासह सिंचनाच्या हेडवरील नियोजनातील असे २४ कोटींची कामे ठराविक सदस्यांनी आपल्या गटात टाकून घेतली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तदनुषंगाने सदरील कामांना स्थगिती देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) हे खरे नाही.

तथापि, प्रा. डॉ. सौ. निलम पाटील, जिल्हा परिषद सदस्या जळगांव यांच्या दि.५.१.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हा वार्षिक योजना सन २०२१-२२ मधून प्राप्त निधीच्या काम वाटपासंदर्भात तक्रार प्राप्त झाली आहे, हे खरे आहे.

(२) व (३) उपरोक्त प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने ग्रामविकास विभागाने सदर कामांना स्थगिती दिलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**साखरपा (जि.रत्नागिरी) ग्रामपंचायतीमधील संगणक
परिचालकांना मानधन अदा करणेबाबत**

(१६) * ३९३८६ श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) साखरपा (जि.रत्नागिरी) ग्रामपंचायतीमध्ये सुरु असलेली आपले सरकार सेवा केंद्र चालवणारे संगणक परिचालक यांना मानधन अदा करण्यात आले नसल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू संगणक परिचालकांचे मानधन प्रलंबित असण्याची कारणे काय आहेत,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी मध्ये काय आढळून आले, तदनुषंगाने परिचालकांचे मानधन अदा करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) व (२) राज्यातील सर्व आपले सरकार सेवा केंद्रात कार्यरत संगणक परिचालकांचे मानधन देण्याकरिता संगणकीय प्रणाली स्थापन करण्यात आली असून, सदर प्रणालीमार्फत ग्रामपंचायतीकडून निश्चित करण्यात आलेल्या देयकाची रक्कम प्रत्येक ग्रामपंचायत जिल्हा स्तरिय निधीला वर्ग

करते व तो निधी जिल्हा परिषदेमार्फत RGSA च्या खात्यात जमा होऊन त्यातुनच राज्यातील सर्व संगणक परिचालकांचे मानधन CSC-SPV कंपनी मार्फत संगणक परिचालकांना दरमहा अदा करण्यात येते.

वरील कार्यपध्दतीनुसार ग्रामपंचायत स्तरावरील सर्व संगणक परिचालकांचे माहे नोव्हेंबर, २०२१ पर्यंतचे मानधन अदा करण्यात आले आहे. उर्वरित मानधन अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

उपरोक्त कार्यपध्दतीनुसार ग्रामपंचायत साखरपा ता.संगमेश्वर, जि.रत्नागिरी येथील संगणक परिचालकांचे देखील नोव्हेंबर, २०२१ पर्यंतचे मानधन अदा करण्यात आले असून, उर्वरित मानधन अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत स्तरावरील संगणक परिचालकांना मानधन मिळणेबाबत

(१७) * ४२६३४ डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत स्तरावरील संगणक परिचालकांचे मानधन मागील पाच महिन्यांपासून प्रलंबित असल्याने जिल्ह्यातील शेकडो संगणक परिचालक मानधनापासून वंचित राहिले असल्याचे माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मानधन प्रलंबित असल्याने संगणक परिचालकांची उपासमार होत आहे हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यभरातील सर्व संगणक परिचालकांचे मानधन प्रत्येक महिन्याला अदा करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१), (२) व (३) राज्यातील सर्व आपले सरकार सेवा केंद्रात कार्यरत संगणक परिचालकांचे मानधन देण्याकरिता संगणकीय प्रणाली स्थापन करण्यात आली असून, सदर प्रणालीमार्फत ग्रामपंचायतीकडून निश्चित करण्यात आलेल्या देयकाची रक्कम प्रत्येक ग्रामपंचायत जिल्हा स्तरिय निधीला वर्ग करते व तो निधी जिल्हा परिषदेमार्फत RGSA च्या खात्यात जमा होऊन त्यातुनच राज्यातील सर्व संगणक परिचालकांचे मानधन CSC SPV कंपनी मार्फत संगणक परिचालकांना दरमहा अदा करण्यात येते.

वरील कार्यपध्दतीनुसार ग्रामपंचायत स्तरावरील सर्व संगणक परिचालकांचे माहे नोव्हेंबर, २०२१ पर्यंतचे मानधन अदा करण्यात आले आहे. उर्वरित मानधन अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

त्यानुसार पुणे जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत स्तरावरील संगणक परिचालकांचे देखिल, नोव्हेंबर, २०२१ पर्यंत मानधन अदा केले असून वरील कार्यपध्दतीनुसार उर्वरित मानधन अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद जिल्ह्यातील वृद्ध साहित्यिक व कलावंतांचे मानधन सुरु करण्याबाबत

(१८) * ४२०७७ श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उस्मानाबाद जिल्ह्यातील वृद्ध साहित्यिक व कलावंतांना मानधन मिळण्याबाबत पात्र ठरविण्यासाठी गेल्या तीन वर्षांपासून जिल्हास्तरीय निवड समिती गठीत करण्यात आली नसल्यामुळे जिल्ह्यातील साडेपाचशेच्या वर वृद्ध कलावंतांचे प्रस्ताव समाज कल्याण विभागाकडे प्रलंबित असल्याची बाब दि.२६ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सांस्कृतिक कार्य संचालायाकडून सन १९५४-५५ पासून "राज्यातील सन्मानार्थी वृद्ध साहित्यिक व कलाकार मानधन" योजना राबविली जात असून जिल्हास्तरीय निवड समिती मधील अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व ७ सदस्य

यांची नियुक्ती जिल्ह्याचे पालकमंत्री यांनी करावयाची आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तत्कालीन जिल्हास्तरीय निवड समितीचा कार्यकाल दि.१५.डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्यासुमारास संपुष्टात आला असून पुढील समितीची पुनर्रचना करण्यापूर्वी शासनाच्या एका आदेशान्वये कार्यकाल संपलेली समिती रद्द करण्यात यावी असे कळविण्यात आले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, समितीमार्फत मानधनासाठी लाभार्थी निवडण्याच्या प्रक्रियेत विलंब होणार नाही व त्यामुळे त्यांना मानधनापासून वंचित राहावे लागणार नाही यासाठी दि.११. जानेवारी, २०२१ च्या शासन निर्णयाप्रमाणे 'समितीचा कालावधी ३ वर्षासाठी राहिल, प्रत्येक ३ वर्षांनंतर समितीची पुनर्रचना करण्यात यावी. मात्र, समितीची पुनर्रचना होईपर्यंत अस्तित्वात असलेली समिती कार्यरत राहिल व तिच्यामार्फत जिल्हास्तरावर कार्यवाही चालू राहिल.' असे आदेशित केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, समितीची पुनर्रचना करण्यापूर्वीच शासनाने तत्कालीन कार्यकाल संपलेली समिती रद्द करण्याबाबत आदेशित केले असून तत्कालीन समितीचा कार्यकाल संपून दोन वर्षे झाले तरी पालकमंत्र्यांकडे वारंवार समिती गठीत करण्याबाबत पाठपुरावा करून देखील अध्याप समितीची पुनर्रचना करण्यास संमती दर्शविली नाही, हे ही खरे आहे काय,,

(६) असल्यास,याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. अमित विलासराव देशमुख : (१), (२), (३) व (४) होय, हे खरे आहे.

(५) व (६) जिल्हा परिषद स्तरावर वृद्ध साहित्यिक कलावंत समिती पुनर्गठनाची कार्यवाही सुरु आहे.

एकात्मिक बालविकास सेवायोजने अंतर्गत बल्लारपूर नागरी प्रकल्पातील अतिरिक्त केंद्र प्रस्तावास मंजूरी मिळण्याबाबत

(१९) * ४१३८२ श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर) : सन्माननीय महिला व बालविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) एकात्मिक बालविकास सेवायोजना अंतर्गत बल्लारपूर नागरी प्रकल्पातील अतिरिक्त केंद्र मंजूरीच्या प्रस्तावाला मंजूरी मिळण्याबाबत लोकप्रतिनिधी, बल्लारपूर यांनी मा. महिला व बालविकास मंत्री यांना दिनांक ७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदन सादर केले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

अॅड. यशोमती ठाकूर (सोनावणे) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना ही केंद्र पुरस्कृत योजना असल्यामुळे केंद्र शासनाच्या सूचनांप्रमाणे व मान्यतेने सदर योजना राबविण्यात येते. अंगणवाडी केंद्रांच्या संख्येमध्ये वाढ करण्याकरिता केंद्र शासनाची मान्यता आवश्यक आहे. बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (नागरी), बल्लारपूर, जि. चंद्रपूर यांनी सादर केलेला प्रस्ताव विचाराधीन असून राज्यात नवीन अंगणवाडी केंद्र सुरू करण्यासंदर्भात केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन सुधारित प्रस्ताव केंद्र शासनास सादर करण्यात येईल. केंद्र शासनाकडून राज्यात नवीन अंगणवाडी केंद्र मंजूर झाल्यास बल्लारपूर, जि. चंद्रपूर या नागरी प्रकल्पासाठी अतिरिक्त अंगणवाडी केंद्र मंजूर करण्यात येईल.

सांगली जिल्हयातील टेंभू उपसा सिंचन योजनेतून पाणी उपलब्ध करून देणेबाबत

(२०) * ४३५८५ श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कृष्णा नदी पाणी तंटा लवाद निवाडयानुसार महाराष्ट्राला मिळालेले वाढीव ८१ टीएमसीतून अथवा महापूराचे पाणी सांगली जिल्हयातील खानापूर, तासगांव, आटपाडी, जत, कवठेमहांकाळ तालुक्यातील टेंभू योजनेपासून वंचित क्षेत्रासाठी जादा पाणी द्या अशी मागणी मा.जलसंपदा मंत्री, यांच्याकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निवेदनाद्वारे

केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याच संदर्भात दिनांक २४/०१/२०२० रोजी मा.मुख्यमंत्री तसेच दिनांक २७/१०/२०२० रोजी मा.प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग यांच्यासमवेत बैठक घेण्यात आली असून टॅम्बू योजनेसाठी पाण्याचे फेरनियोजन करण्याचे आदेश ही दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याकरिता टॅम्बू उपसा सिंचन योजना टप्पा क्र.६ प्रस्तावित असून यांस अद्यापही मंजूरी मिळाली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तद्अनुषंगाने सदर तालुक्यातील क्षेत्रासाठी जादा पाणी देणेबाबत तसेच उक्त प्रकरणास मंजूरी देऊन सदर गावांना या योजनेचा लाभ देण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील : (१) अंशतः खरे आहे,

टॅम्बू योजनेपासून लगतच्या वंचित क्षेत्रासाठी पाणी देणेबाबत लोकप्रतिनिधींची मागणी आहे.

तथापि, माहे फेब्रुवारी २०२२ च्या सुमारास कृष्णा नदी पाणी तंटा लवाद निवाडयानुसार महाराष्ट्राला मिळालेले वाढीव ८१ टीएमसीतून अथवा महापुराचे पाणी सांगली जिल्हयातील खानापूर, तासगांव, आटपाडी, जत, कवठेमहांकाळ तालुक्यातील टॅम्बू योजनेपासून वंचित क्षेत्रासाठी जादा पाणी द्या अशा आशयाच्या निवेदनाची प्रत जलसंपदा विभागास प्राप्त नाही.

(२) अंशतः खरे आहे,

टॅम्बू उपसा सिंचन प्रकल्प जि. सांगली या प्रकल्पामध्ये खानापूर मतदारसंघ मधील वंचित गावाचा समावेश करून उपसा सिंचन योजनेस मान्यता मिळणेबाबत या विषयाबाबत मा.मुख्यमंत्री यांचे अध्यक्षतेखाली दि. २४.१.२०२० रोजी झालेल्या बैठकीत "पहिल्या कृष्णा पाणी तंटा लवादाच्या मंजूर पाण्याच्या मर्यादेत के-१ व के-५ खोऱ्यातील पाण्याचे फेरनियोजन करून वंचित क्षेत्रास पाणी देण्याच्या शक्यतेची तपासणी करावी वरील निर्देशानुसार पाणी उपलब्धतेस मान्यता प्राप्त करून घेऊन वंचित क्षेत्रासाठी वेगळा प्रकल्प अहवाल तयार करून त्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात यावी" असे निर्देश दिले आहेत. तसेच, तदनंतर प्रधान सचिव, जलसंपदा यांच्या अध्यक्षतेखाली दि. २७.१०.२०२० रोजी

मंत्रालय, मुंबई येथे Microsoft Teams व्दारे संपन्न झालेल्या बैठकीत टॅम् प्रकल्पातील मागणी केलेल्या वंचित गावांना पाणी देण्याचे अंतर्गत फेरनियोजन करणेबाबत लवादाच्या निर्णयाचे अनुषंगाने कायदेशीर सल्ला घेणे आवश्यक असल्याने लवाद २ चा निर्णय अभ्यासून त्यानुसार कायदेशीर सल्ला घेऊन प्रस्तावित अंतर्गत फेरनियोजनाबाबत (K१ व K५) केलेल्या अभ्यासाची तपासणी करावी व अहवाल सादर करावा असे निर्देश दिले आहेत.

(३) टॅम् उपसा सिंचन योजना टप्पा क्र. ६ असा कोणताही प्रस्ताव शासनास प्राप्त नसल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

तथापि, टॅम् उपसा सिंचन योजनेच्या लगतच्या परंतु वंचित क्षेत्रास सिंचनाचा लाभ देण्याबाबत टॅम् विस्तारीत उपसा योजनेसाठी पाणी उपलब्धता बाबतचा प्रस्ताव कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळ, पुणे यांचे दि. २.१२.२०२१ चे पत्रान्वये शासनास प्राप्त आहे. सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने पुढील कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(४) उपरोक्त प्राप्त प्रस्तावाचे अनुषंगाने शासन पत्र दि.१६.१२.२०२१ अन्वये कृष्णा पाणी तंटा लवादासाठी नियुक्त तांत्रिक सल्लागार यांचे अभिप्राय घेवून अहवाल सादर करावा तसेच, तदनंतर, शासन पत्र दि. १७.२.२०२२ अन्वये त्रुटीपूर्णता, प्रकल्पाचे फेरनियोजन करून त्यास सक्षम स्तरावर मान्यता घेणे व कृष्णा पाणी तंटा लवादाचे कायदेशीर सल्लागार यांचेकडून अभिप्राय प्राप्त करावेत व त्यानुसार अहवाल सादर करणेस महाराष्ट्र कृष्णा खोरे विकास महामंडळास निर्देश दिले आहेत. त्यानुसार महामंडळाने त्यांचे पत्र दि.२५.२.२०२२ अन्वये खुलासा शासनास सादर केला आहे. त्यानुसार, पुढील कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कल्याण पश्चिम (जि.ठाणे) येथे सुपर स्पेशलिटी
रुग्णालय कार्यान्वित करणेबाबत**

(२१) * ४३६७२ श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण पश्चिम (जि.ठाणे) येथे सर्व सोयी-सुविधायुक्त शासकीय रुग्णालय नसल्याने रुग्णांची गैरसोय होत असून त्यांना स्वखर्चाने खाजगी रुग्णालयात

उपचार घ्यावे लागत असल्याची बाब दिनांक ०१ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी व त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कल्याण पश्चिम येथील सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय कार्यान्वित करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी मा.आरोग्य मंत्री यांना दिनांक ०२ नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन दिले आहे , हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय निष्पन्न झाले,

(४) असल्यास, त्यानुसार कल्याण पश्चिम येथे सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय कार्यान्वित करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय ?

श्री. राजेश टोपे : (१), (२), (३) व (४) कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेचे रुक्मिणीबाई रुग्णालय हे कल्याण येथे कार्यरत आहे. तसेच कल्याण तालुक्यापासून ५ कि.मी. अंतरावर शासनाचे २०० खाटांचे सामान्य मध्यवर्ती रुग्णालय, उल्हासनगर-३ व कल्याणपासून ५ कि.मी. अंतरावर शासकीय प्रसुतीगृह व दवाखाना, उल्हासनगर-४ हे ६५ खाटांचे रुग्णालय कार्यरत असून त्याद्वारे रुग्णांना आरोग्य सेवा उपलब्ध करून देण्यात येतात.

कल्याण पश्चिम येथील सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय कार्यान्वित करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींचे निवेदन शासनास प्राप्त झाले आहे.

प्रत्येक महसूली विभागामध्ये एक संदर्भ (सुपर स्पेशालिटी) रुग्णालय असण्याबाबत शासनाचे धोरण आहे. सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय दिनांक २२ सप्टेंबर, २०२१ अन्वये जिल्हा रुग्णालय, ठाणे या रुग्णालयाचे ९०० खाटांच्या रुग्णालयामध्ये श्रेणीवर्धन करून याठिकाणी सुपर स्पेशालिटी रुग्णालय स्थापन करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अण्णासाहेब पाटील आर्थिक मागास विकास महामंडळामार्फत देण्यात येणाऱ्या कर्जाच्या प्रस्तावास मान्यता देणेबाबत

(२२) * ४२७२५ श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर) : सन्माननीय उप मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मराठा समाजाला व्यवसायामध्ये सक्षम करण्यासाठी अण्णासाहेब पाटील

आर्थिक मागास विकास महामंडळामार्फत रुपये १० लाखांपर्यंतचे बिनव्याजी कर्ज दिले जाते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गेल्या काही महिन्यांत शेतीपूरक व्यवसायाच्या श्रेणीत ग्रामीण भागातील सुशिक्षित बेरोजगारांकडून ट्रॅक्टरसाठीच कर्जाचे सर्वाधिक प्रस्ताव आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बहुतांश युवकांनी ट्रॅक्टर घेतले असून त्याचा व्यवसाय कसा होईल, कर्जदार हप्तें कसे फेडतील याचा विचार करून महामंडळ प्रशासनाने आता ट्रॅक्टरसाठी कर्ज देणेच थांबवले असल्याने शेकडो प्रस्ताव प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू प्रस्तावांना तातडीने मान्यता देऊन सुशिक्षित बेरोजगारांना दिलासा देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अजित पवार : (१) होय, हे खरे आहे.

गट प्रकल्प कर्ज योजनेअंतर्गत शेतकऱ्यांच्या १० व्यक्तींच्या FPO गटांना शेतीपूरक व्यवसायाकरीता रु. १० लाखाचे बिनव्याजी कर्ज देण्यात येत होते.

(२) व (३) होय, हे खरे आहे.

वैयक्तिक कर्ज व्याज परतावा योजना (IR-1) अंतर्गत ट्रॅक्टर प्रकरणे व्याज परताव्याकरीता प्राप्त झाली आहेत. तथापी सदर योजनेचा फेर आढावा घेण्यात येत असल्याने, आढाव्यानंतर निर्णय घेण्यात येईल.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

जुनगांव (ता.पोभुर्णा, जि.चंद्रपूर) ग्रामपंचायत अंतर्गत प्रधानमंत्री आवास योजनेस निधी उपलब्ध करून देणेबाबत

(२३) * ३८६८७ श्री.सुभाष धोटे (राजूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जुनगांव (ता.पोभुर्णा, जि.चंद्रपूर) ग्रामपंचायत अंतर्गत २० लाभार्थ्यांना प्रधानमंत्री आवास योजने अंतर्गत घरकुल मंजूर झाले असतांना ग्रामसेवकाच्या

दिरंगाईमुळे सदरील निधी उपलब्ध न झाल्याने लाभार्थी घरकुल योजनेपासून वंचित राहिले असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामसेवक पैशाची मागणी करित असल्याने याबाबत चौकशी करून त्याच्यावर तात्काळ कारवाई करण्याची मागणी संदर्भातील तक्रार लाभार्थ्यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तदनुषंगाने लाभार्थ्यांना सदरील योजनेतर्गत निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत व संबंधीत दोषी ग्रामसेवकावर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ग्रामपंचायतीच्या आराखड्यातील (जीपीडीपी) कामांच्या निधीमध्ये वाढ करण्यासंदर्भात

(२४) * ४३०७१ श्री.पृथ्वीराज चव्हाण (कराड दक्षिण) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्रीय पंचायत राज मंत्रालयाच्या आकडेवारीनुसार सन २०२१-२०२२ या वर्षात राज्यातील सुमारे २८ हजार ग्रामपंचायतींनी त्यांच्या आराखड्यात (जीपीडीपी) प्रस्तावित केलेल्या ४ लाख ९२ हजार कामांपैकी केवळ ९ कामे पूर्ण केली असल्याची दिनांक ३ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर ग्रामपंचायतीकडून विकास आराखड्यात विविध कामांचा आढावा केला जातो तथापि केंद्राकडून आलेला निधी कमी असतो व तो ही केंद्राच्या सूचनेनुसार खर्च करावयाचा असल्याने प्रस्तावित कामांसाठी निधी शिल्लक रहात नसल्याचे सरपंच संघटनेकडून जाहीर करण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तद्अनुषंगाने सदर कामांच्या निधीमध्ये वाढ करणेबाबत केंद्र शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) नाही.

(२) अशा प्रकारचे निवेदन शासनास प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पवाळे (ता. मुरबाड, जि.ठाणे) येथील लघु पाटबंधारे योजनेच्या कामात झालेली अनियमितता

(२५) * ३९२६३ श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.कुमार आयलानी (उल्हासनगर), डॉ.बालाजी किणीकर (अंबरनाथ) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पवाळे (ता. मुरबाड, जि.ठाणे) येथील लघु पाटबंधारे योजनेवर सध्या सुरु असलेल्या कामामध्ये अनियमितता व निकृष्ट दर्जाचे काम होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, तद्अनुषंगाने पवाळे लघु पाटबंधारे योजनेच्या निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या ठेकेदार व संबंधीत अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जयंत पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) सदर काम प्रगतीपथावर असल्याने प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हिंगणा (जि.नागपूर) तालुक्यातील येरणगाव-खापा (निपाणी)
या मार्गाची झालेली दुरवस्था**

(२६) * ४३६०१ श्री.समिर मेघे (हिंगणा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगणा (जि.नागपूर) तालुक्यातील येरणगाव-खापा (निपाणी) या आठ कि.मी रस्त्याची (मार्गाची) दुरवस्था झाली असल्याचे दिनांक ९ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजनेतर्गत सन २०१९-२० मध्ये १० कोटी ७५ लाख रुपयांचा निधी मंजूर झाला असून सदर काम माहे जून, २०२० पर्यंत पूर्ण करण्याचे निश्चित केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्याच्या (मार्गाची) दुरवस्थेमुळे अपघात होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तद्अनुषंगाने संबंधीत दोषी अधिकारी व कंत्राटदार यांच्यावर कारवाई करणेसह सदर रस्त्यांची दुरुस्ती त्वरीत करणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) सदर रस्त्यामधील कि.मी. २/२४० ते ४/२०० या भागात संबंधित कंत्राटदाराने रुंदीकरणसह खडीकरणाचे काम माहे फेब्रुवारी, २०२० मध्ये पूर्ण केले असून वाहतुकीमुळे खडीकरण विस्कळीत होत आहे, हे खरे आहे.

(२) मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजनेतर्गत नागपुर जिल्ह्यातील हिंगणा तालुक्यातील पॅ.क्र.८४ मध्ये ५ रस्त्यांच्या एकूण १८.०२ कि.मी. लांबीच्या रस्त्यांच्या रू.१०.०९ कोटी किंमतीच्या कामास प्रशासकीय मान्यता दिली आहे.

यापैकी प्रश्नाधीन रस्त्याची लांबी ४.८९ कि.मी. असून रू.२.९७५० कोटी इतकी प्रशासकीय मान्यतेची किंमत आहे. प्रस्तुत काम पूर्ण करण्याचा कालावधी ९ महिने असून दिनांक २ जून, २०२० पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित होते.

(३) सदर रस्त्यावरील खडीकरणाचे काम वाहतुकीमुळे विस्कळीत झाल्याने, वाहनधारकाच्या तक्रारी येत आहेत, हे खरे आहे.

(४) व (५) सदयस्थितीत सदर रस्त्याचे खडीकरणाचे काम प्रगतीत असून प्रलंबित देयकांमुळे संबंधित कंत्राटदारास निविदेप्रमाणे कामाची प्रगती राखता आली नाही, ही वस्तुस्थिती आहे. निधीच्या उपलब्धतेनुसार सदरच्या रस्त्याचे उर्वरित काम लवकरात लवकर पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

राजापूर व लांजा (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील अर्जुना नदीवरील नवीन पुनर्वसन प्रस्तावास निधी उपलब्ध करण्याबाबत

(२७) * ४२२८५ श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय मृद व जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राजापूर व लांजा (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील अर्जुना नदीवरील नवीन पुनर्वसन प्रस्ताव शासन निधी ० ते १०० हेक्टर सिंचन क्षमता मर्यादित लेखाशिर्षाखाली वर्ग होऊन निधी उपलब्ध होण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधिंनी दिनांक १७ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास मा.मृद व जलसंधारण मंत्री यांच्याकडे पत्रव्यवहार केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, लांजा तालुक्यातील रिंगणे व राजापूर तालुक्यातील परटवली नं १, परटवली नं २, येळवण, धामणपे व परुळे या पाच योजनांना नदी पुर्नजीवन अंतर्गत जिल्हा नियोजन समितीमार्फत प्रशासकीय मान्यता प्राप्त असून सदर योजनांची कामे सुरु झालेली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर जलयुक्त शिवार लेखाशिर्ष बंद असल्यामुळे या योजनांच्या झालेल्या कामांना निधी उपलब्ध होऊ शकत नाही तसचे जिल्हा नियोजन अंतर्गत उपलब्ध असलेला निधी हा अत्यल्प असल्याने सदर कामांसाठी आवश्यक निधी शासन स्तरावर उपलब्ध करून देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, सदर पत्राच्या अनुषंगाने अर्जुना नदीवरील नवीन पुनर्वसन प्रस्ताव शासन निधी ० ते १०० हेक्टर सिंचन क्षमता मर्यादित लेखाशिर्षाखाली वर्ग होऊन निधी उपलब्ध करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. शंकरराव गडाख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

अर्जुना नदीवर ५ को.प. बंधान्यांच्या कामांना प्रशासकीय मान्यता प्राप्त असून सदयस्थितीत ५ पैकी ४ को.प. बंधान्याची कामे प्रगतीपथावर आहेत.

(३) व (४) अर्जुना नदीवरील को.प. बंधान्याची कामे ० ते १०० हेसिंक्ष लहान पाटबंधारे योजनेखाली वर्ग करून निधी मागणीचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांचेकडून दिनांक १८/०१/२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये प्राप्त झाला असून सदर प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात नियमित सेवा देणाऱ्या वैद्यकीय अध्यापकांवर
झालेला अन्याय दूर करण्याबाबत**

(२८) * ४२६३७ डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात सेवानिवृत्त डॉक्टर्सना कंत्राटी तत्वावर नियुक्त करण्याच्या आदेशामुळे नियमित सेवा देणाऱ्या वैद्यकीय अध्यापकांवर अन्याय झाला असल्याचा आरोप महाराष्ट्र स्टेट मेडिकल टीचर्स असोसिएशनने केला असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांतील प्राध्यापक व सहयोगी प्राध्यापक पदावर कंत्राटी तत्वावर नियुक्त्या देण्याच्या सुधारीत कार्यपद्धतीस नुकत्याच झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आल्यामुळे सेवानिवृत्त अध्यापकांबरोबरच आवश्यक पात्रता असलेल्या बिगर सेवानिवृत्त उमेदवारांना देखील कंत्राटी नियुक्ती दिली जाणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या नियुक्तीचे वय ६५ वरून ७० करण्यात आले असून दरमहा ४० ते ५० हजार मानधनात वाढ करून ते १ लाख ७० हजारापर्यंत वाढविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, या निर्णयामुळे दहा ते पंधरा वर्षांपासून पदोन्नतीच्या प्रतिकेत असलेल्या नियमित सेवा देणाऱ्या अध्यापकांवर अन्याय करणारा असल्याने हा निर्णय मागे घेण्यासाठी आंदोलन करण्याचा इशारा असोसिएशनने दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येणार आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. अमित विलासराव देशमुख : (१) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील प्राध्यापक व सहयोगी प्राध्यापक पदावर कंत्राटी तत्वावर नियुक्ती देण्याबाबतची कार्यपध्दती पूर्वीपासून प्रचलित असून नियमित सेवा देणाऱ्या वैद्यकीय अध्यापकांवर त्यामुळे आता अन्याय झाला असल्याचा संबंधित संघटनेचा दावा वस्तुस्थितीवर आधारीत नाही.

(२) चिकित्सालयीन व अतिविशेषोपचार विषयातील डॉक्टर्स अध्यापकीय पदांसाठी सहजासहजी उपलब्ध होत नसल्याने कंत्राटी तत्वावर नियुक्ती देण्याबाबतच्या सुधारित कार्यपध्दतीनुसार या विषयांतील प्राध्यापक व सहयोगी प्राध्यापक पदावर आवश्यक अर्हता धारण करणाऱ्या बिगर सेवानिवृत्त उमेदवारांना देखील पात्र ठरविण्यात आले आहे.

(३) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयातील अध्यापकांच्या नियतवयोमान सेवानिवृत्तीची वयोमर्यादा ६४ वर्षे आहे ही बाब विचारात घेवून कंत्राटी नियुक्तीसाठी कमाल वयोमर्यादा ७० वर्षे करण्यात आली आहे. या वाढीव वयोमर्यादेमुळे अधिकाधिक संख्येने चिकित्सालयीन व अतिविशेषोपचार विषयांतील डॉक्टर्स उपलब्ध होण्याची शक्यता आहे. या विषयांतील कंत्राटी सहयोगी प्राध्यापक व प्राध्यापकांचे मानधन सातवा वेतन आयोग सापेक्ष असणे आवश्यक असल्याने तसेच कंत्राटी सहायक प्राध्यापकांना यापूर्वीच सातवा वेतन आयोग सापेक्ष मानधन मंजूर करण्यात आले असल्याने मानधनात त्या प्रमाणात वाढ करण्यात आली आहे.

(४) कंत्राटी तत्वावरील नियुक्त्या मंजूर आकृतीबंधातील रिक्त पदांवर नियमित उमेदवार उपलब्ध होईपर्यंत तात्पुरती व्यवस्था म्हणून करण्यात येतात. त्यामुळे नियमित सेवा देणाऱ्या अध्यापकांवर पदोन्नतीबाबत अथवा अन्य कोणताही स्वरूपाचा अन्याय होण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नळदुर्ग व बेंबळी (जि.उस्मानाबाद) येथील रुग्णालये
पुर्ण क्षमतेने सुरु करणेबाबत**

(२९) * ४२४४९ श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नळदुर्ग, (ता.तुळजापूर, जि.उस्मानाबाद) येथील उपजिल्हा रुग्णालयाची इमारत रुग्णांसाठी तत्काळ सुरु करावी अशी मागणी लोकप्रतिनिधी व नागरिकांनी माहे जानेवारी, २०२२ च्या दुसऱ्या आठवड्यात व त्यापूर्वी वारंवार शासनाकडे केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या रुग्णालयाच्या इमारतीतील प्रलंबित असलेल्या कामासाठी मा.मंत्री यांनी निधी उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात आश्वासनही दिले असूनही अद्याप निधी उपलब्ध झाला नसल्यामुळे कामे प्रलंबित आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त मागणीच्या अनुषंगाने प्रशासन कोणतीच कार्यवाही करित नसल्यामुळे कांही राजकीय पक्षांच्या कार्यकर्त्यांनी माहे जानेवारी, २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात या वस्तूचे प्रतीकात्मक उद्घाटन केले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) तसेच, बेंबळी (जि.उस्मानाबाद) येथील ग्रामीण रुग्णालयाच्या इमारतीचे संपूर्ण बांधकाम झालेले आहे तथापि फर्निचर, लाईट फिटींग व काही किरकोळ काम राहिल्यामुळे तसेच कर्मचारी वर्ग उपलब्ध नसल्यामुळे गेल्या २ वर्षांपासून इमारत विनावापर असून सदर रुग्णालय सुरु करावे अशी मागणी स्थानिक नागरिक व लोकप्रतिनिधींनी माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये व तत्पूर्वी वारंवार करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उस्मानाबाद जिल्हयातील उक्त रुग्णालय पूर्ण क्षमतेने सुरु करून परिसरातील रुग्णांना उत्तम आरोग्य सेवा देण्याच्या अनुषंगाने निधीची उपलब्धता तसेच अधिकारी व कर्मचारी वर्गाची भरती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. राजेश टोपे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

सदर रुग्णालयाच्या बांधकामास रु.२१८२.६५ लक्ष रक्कमेस प्रशासकीय मान्यता प्रदान करून अद्यापपर्यंत रु. २१८२.६५ लक्ष इतका निधी उपलब्ध करून दिलेला असून खर्च सुध्दा झालेला आहे. सद्यास्थित सदर इमारतीत डेडीकेटेड कोविड हेल्थ सेंटर सुरु करण्यात आले आहे.

तथापि रुग्णालयाच्या इमारतीतील शिल्लक कामे करण्यासाठीचे सुधारीत अंदाजपत्रक सा.बां. विभागाने तयार करून मुख्य अभियंता, औरंगाबाद यांच्याकडे तांत्रिक मान्यतेसाठी सादर केलेले आहेत.

(३) हे खरे नाही

(४) हे अशंत खरे आहे.

(५) बेंबळी येथील ग्रामीण रुग्णालयाचे बांधकाम पूर्ण झाले असून विद्युतीकरणाचे काम सा.बां. (विद्युत) विभाग यांचेस्तरावर प्रलंबित आहे हे खरे आहे मात्र इमारत ताब्यात घेतल्यानंतर कर्मचाऱ्यांची नियुक्ती करण्यात येईल.

उस्मानाबाद जिल्हयातील नळदुर्ग येथील उपजिल्हा रुग्णालय व बेंबळी येथील ग्रामीण रुग्णालयास प्रशासकीय मान्यतेसह निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला असून खर्च ही झालेला आहेत.

नळदुर्ग येथील सुधारीत कामाचे अंदाजपत्रक प्राप्त झालेले नाही. नळदुर्ग येथील उपजिल्हा रुग्णालयातील २९ पदे मंजूर असून २४ पदे भरण्यात आलेली आहेत. तसेच बेंबळी येथील ग्रामीण रुग्णालयासाठी अग्निशमन यंत्रणा बसविणे कामाचे अंदाजपत्रक जिल्हा नियोजन समिती, उस्मानाबाद यांचेकडे सादर केले आहे. दि.०७.०१.२०२२ च्या उच्चस्तरीय सचिव समितीच्या बैठकीमध्ये ग्रामीण रुग्णालय बेंबळी करीता पदनिर्मिती करण्यास मान्यता देण्यात आलेली असून, शासन निर्णय निर्गमित करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय चंद्रपूर येथील अव्यवस्था दूर करून औषधसाठा उपलब्ध करून देण्याबाबत

(३०) * ४१३८७ श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, चंद्रपूर येथील अस्थिव्यंगोपचार शास्त्र (आर्थोपॅडीक) विभागातील नादुरूस्त मशीन दुरूस्त

करण्याबाबत तसेच येथील अव्यवस्था दूर करून मुबलक औषधसाठा उपलब्ध करून देण्याबाबत लोकप्रतिनिधी, बल्लारपूर यांनी मा. वैद्यकीय शिक्षण मंत्री यांना दिनांक ११ जानेवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदन सादर केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अमित विलासराव देशमुख : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय, चंद्रपूर या संस्थेच्या अस्थिव्यंगोपचारशास्त्र विभागात रुग्णसेवेकरीता एक ट्रकशन मशीन व दोन सक्शन मशीन खरेदी करण्यात आलेल्या असून संस्थेमध्ये कार्यान्वित आहेत. रुग्णांना शस्त्रक्रियेसाठी आवश्यक साहित्य सध्या रुग्णांना आवश्यक असलेला औषधसाठा उपलब्ध आहे. सद्यस्थितीत जिल्हा नियोजन समिती, जिल्हाधिकारी, चंद्रपूर अंतर्गत औषधी व सर्जिकल साहित्याकरीता निधी मंजूर असून आवश्यक असलेली औषधी व सर्जिकल साहित्य खरेदी करण्याची प्रक्रिया संस्थास्तरावरून सुरु आहे.

(३) प्रश्न उदभवत नाही

कल्याण (जि.ठाणे) येथील दुर्गाडी किल्ल्याची झालेली दुरवस्था

(३१) * ४३७९७ श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय सांस्कृतिक कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कल्याण (जि.ठाणे) येथील दुर्गाडी किल्ल्याची मागील अनेक वर्षांपासून देखभाल व दुरुस्ती न केल्याने दुरवस्था झाली असल्याची बाब दिनांक ०१ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या ऐतिहासिक किल्ल्याची पुनर्रचना व पुनर्बांधणी करणे अत्यंत गरजेचे असल्याप्रकरणी स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना दिलेले निवेदन शासनास प्राप्त झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने या ऐतिहासिक किल्ल्याची पुनर्रचना व पुनर्बांधणी करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देणेबाबत शासनाने

कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. अमित विलासराव देशमुख : (१) हे अंशतः खरे आहे.

या किल्ल्याचे बांधकाम जुने असून त्यांच्या भिंती व बुरूजास काही ठिकाणी भेगा पडलेल्या आहेत. सदरस्थितीत या किल्ल्याचे तीन बुरूजाचे व मंदिराच्या पायऱ्याचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत पूर्ण करण्यात आले आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

श्री.विश्वनाथ भोईर, मा.विधानसभा सदस्य यांनी मा.मुख्यमंत्री महोदयांना दि.१४.०१.२०२२ रोजी दिलेले निवेदन प्राप्त झाले आहे.

(३) सदर निवेदनाच्या अनुषंगाने संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांना प्रत्यक्ष पाहणी करून अहवाल सादर करण्याच्या सूचना शासनाच्या दि.४.०३.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये देण्यात आल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्ह्यात ग्रामपंचायतीच्या संगणकीय प्रणालित कंत्राटदाराकडून झालेला गैरव्यवहार

(३२) * ३८७०९ श्री.सुभाष धोटे (राजुरा), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतीमध्ये संगणक प्रणालीद्वारे शासकीय कामकाजाबाबत सन २०११ ते २०१६ पर्यंत संग्राम या खासगी कंपनीला संगणक प्रणालीच्या कामकाजाचे कंत्राट दिले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू कंपनीने कर्मचाऱ्यांचे मानधन, स्टेशनरीचा खर्च, संगणकांची दुरुस्ती-देखभाल यामध्ये कोटयावधी रुपयांचा गैरव्यवहार केला असून या खर्चाचे कोणतेही लेखा परिक्षण झालेले नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, चौकशीच्या अनुषंगाने

सदरील खर्चाचे लेखापरिक्षण करण्यासह तसेच कंपनीवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) हे खरे नाही.

राज्यातील सर्व ग्रामपंचायतींचे, पंचायत समिती व जिल्हा परिषदांचे संगणकीकरण करणे या केंद्र शासनाच्या विकास कार्यक्रमाची (e-PRI) राज्यात अंमलबजावणी करण्यासाठी व सर्व कामामध्ये सुसूत्रता, एकवाक्यता, पारदर्शकता राहण्यासाठी राज्यस्तरावर दि. २६ एप्रिल, २०११ रोजीच्या शासन निर्णया अन्वये संग्राम हा प्रकल्प महाऑनलाईन (महाराष्ट्र शासन व टाटा कन्सलटन्सी सर्विसेस यांची राज्य शासनाच्या अधिपत्याखाली संयुक्त कंपनी) मार्फत राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

तसेच दि. २७/५/२०१४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये ई-पंचायत/संग्राम या प्रकल्पांतर्गत महाऑनलाईनकडून पंचायत राज संस्थांना देण्यात येणाऱ्या सेवेपोटी अदा करावयाच्या मोबदल्याबाबत मार्गदर्शक सूचना शासनाने निर्गमित केल्या आहेत.

ही कार्यपध्दती चंद्रपूर जिल्ह्यातील ग्रामपंचायतींना लागू असून या करिता वेगळ्याने कामाचे कंत्राट देण्यात आलेले नाही.

(२) व (३) संग्राम प्रकल्पासाठी १३ व्या वित्त आयोगाच्या निधीमधून खर्च करण्याची तरतूद आहे.

त्यानुसार ग्रामपंचायतीसाठी महाऑनलाईन कंपनीला प्रति माह रु.८०००/- + कर इतकी रक्कम देण्याचे निश्चित केले आहे. यासाठी कंपनीने ग्रामपंचायतीसाठी संगणक चालक तसेच स्टेशनरी, टोनर इ. कंझ्युमेबल्स बाबीवर कंपनीने खर्च करावयाचा होता.

जिल्हा परिषद व पंचायत समितीसाठी स्टेशनरी, टोनर इत्यादी कंझ्युमेबल्सचा खर्च संबंधित जिल्हा परिषद व पंचायत समितीने करावयाचा होता. जिल्हा परिषद चंद्रपूर यांचे सदर खर्चाबाबतचे लेखापरिक्षण झाले असून त्यामध्ये कुठलाही लेखा आक्षेप नाही, असे जिल्हा परिषद चंद्रपूर ने कळविले आहे.

ग्रामपंचायत स्तरावरील कंझ्युमेबल्स बाबीवरील खर्च कंपनीने करावयाचा असल्याने त्यांच्या लेखापरिक्षणाची बाब नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अहमदनगर येथे वैद्यकीय महाविद्यालय सुरु करण्याबाबत

(३३) * ४२६४८ डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा) : सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अहमदनगर येथे वैद्यकीय महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी औरंगाबाद येथील वैद्यकीय महाविद्यालयातील चार प्राध्यापकांच्या समितीने अहमदनगरला भेट दिली असून समितीने शासनास पाठविलेल्या अहवालात जागेबाबत आक्षेप नोंदविला असल्याची बाब माहे जानेवारी, २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वैद्यकीय महाविद्यालयासाठी २० एकर जागा आवश्यक असून तशी जागा शहरात उपलब्ध नसल्याने शहराबाहेरची जागा समितीला सूचविण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाच्या मानकांनुसार अहमदनगरमध्ये १५० विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेचे शासकीय महाविद्यालय व रुग्णालय उभारण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अमित विलासराव देशमुख : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

अहमदनगर येथे वैद्यकीय महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांच्यामार्फत नियुक्त चार प्राध्यापकांच्या तज्ञ समितीने अहमदनगरला भेट देऊन त्याबाबतचा प्राथमिक अहवाल दिनांक २७.०१.२०२२ रोजी संचालनालयास सादर केला आहे.

राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाच्या निकषानुसार नवीन वैद्यकीय महाविद्यालय सुरु करण्यासाठी किमान २० एकर जागेची आवश्यकता आहे. त्याअनुषंगाने जिल्हा सामान्य रुग्णालयाची एकूण ७.४६ एकर जागा उपलब्ध असून रुग्णालयापासून १० कि.मी. अंतराच्या परिचामध्ये निकषानुसार आवश्यक जागा उपलब्ध होणे गरजेचे आहे.

तसेच समितीने जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांची प्रत्यक्ष भेट घेऊन सदर जागा उपलब्ध करून देणेबाबत विनंती केली आहे.

(३) उक्त शक्याशक्यता पडताळणी अहवालाच्या अनुषंगाने अहमदनगर येथे राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाच्या मालकानुसार १०० विद्यार्थी प्रवेश क्षमतेचे शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व त्यास संलग्नित ४३० खाटांचे रुग्णालय निर्माती करण्याबाबतचा सर्वसमावेशक प्रस्ताव शासनास मान्यतेस्तव सादर करण्याची कार्यवाही संचालनालय स्तरावर सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मोहोने व अंबिवली (ता.कल्याण, जि.ठाणे) येथील नॅशनल लिओन
कार्पोरेशन लिमिटेड या कंपनीतील कामगारांची थकीत
देणी अदा करणेबाबत**

(३४) * ४३६७० श्री.विश्वनाथ भोईर (कल्याण पश्चिम) : सन्माननीय कामगार मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मोहोने व अंबिवली (ता. कल्याण, जि.ठाणे) येथील नॅशनल रेयॉन कार्पोरेशन लिमिटेड या कंपनीने सन २००९ मध्ये बेकायदा टाळेबंदी जाहीर केल्याने स्थानिक भूमिपुत्र असलेले ४००० कामगार बेरोजगार झाल्याने त्यांच्यावर व त्यांच्या कुटुंबियांवर उपासमारीची वेळ आली असल्याचे दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०२१ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कंपनीने स्थानिक भूमिपुत्र व कामगारांना विश्वासात न घेता कंपनीची ३३९.४४ एकर जमीन विक्री प्रक्रिया पूर्ण केली आहे व सदर जमिन विक्रीच्या व्यवहारातून प्राप्त झालेल्या रक्कमे मधून कामगारांची थकीत रक्कम देणे अपेक्षित असताना अद्यापही दिली गेली नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणाची चौकशी केली आहे काय, चौकशी अंती काय आढळून आले, तदनुषंगाने सदर कामगारांची थकीत देणी अदा करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली व करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. हसन मुश्रीफ : (१) मे.नॅशनल रेयॉन कार्पोरेशन लिमिटेड कंपनीमध्ये दिनांक १५/११/२००९ पासून टाळेबंदी सुरु झाली, हे खरे आहे.

(२) मे.नॅशनल रेयॉन कार्पोरेशन लिमिटेड कंपनीमध्ये दिनांक १५/११/२००९

पासून टाळेबंदी सुरु झाली असून, त्यावेळी सदर आस्थापनेत ३३९७ कामगार/कर्मचारी कार्यरत होते. सदर कंपनीस वित्त पुरवठा करणाऱ्या पंजाब नॅशनल बँकेने त्यांची थकीत रक्कम मिळावी म्हणून मा.राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरणकडे (National Company Law Tribunal) दाखल केलेल्या दाव्याच्या अनुषंगाने न्यायाधिकरणाने दि.१३/०३/२०२० रोजी आदेश पारित करून मे.अदानी प्रॉपर्टीज प्रा.लि. यांनी दाखल केलेला Resolution Plan मंजूर केला आहे. सदर योजनेनुसार न्यायाधिकरणाने कामगारांची देणी देण्याकरीता रु.३२.१६ कोटी मंजूर केलेले आहेत. याशिवाय मे.अदानी प्रॉपर्टीज प्रा.लि. व एन. आर. सी. मजदूर संघ यांच्यामध्ये दि.२१/०१/२०२०, दि.३१/०८/२०२० व दि.१५/०९/२०२० रोजी करार होऊन अतिरिक्त रु.६८ कोटी अटी व शर्तीसह विशेष लाभ योजना म्हणून कामगारांची देणी देण्याची तरतूद केली आहे. त्यानुसार रु.१०० कोटी कामगारांची देणी देण्याकरीता तरतूद केलेली आहे. सदर रक्कमेपैकी एकूण ११५७ कर्मचारी/कामगारांना रु.२०,४२,५८,७८६/- इतकी कायदेशीर देय रक्कम आदा केली आहे.

एन.आर.सी. एम्प्लॉईज युनियन व ऑल इंडिया इंडस्ट्रीयल अँड जनरल वर्कर्स युनियन, एन. आर. सी. एम्प्लॉईज को. ऑप. क्रेडीट सोसायटी लि. व इतर कामगार यांनी राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरणाच्या दिनांक १३/०३/२०२० रोजीच्या आदेशाविरुद्ध राष्ट्रीय कंपनी कायदा अपिलीय न्यायाधिकरण, नवी दिल्ली यांचेकडे अनुक्रमे अपील क्र.६४४/२०२०, ६६२/२०२०, ६६७/२०२०, ४८/२०२१, २८६-२८७/२०२१ व ७०४/२०२१ दाखल केले आहेत. त्याची पुढील सुनावणी दि.०६/०४/२०२२ रोजी ठेवण्यात आली आहे.

सद्यःस्थितीत कामगारांची थकीत देणी देण्याची बाब राष्ट्रीय कंपनी कायदा न्यायाधिकरण यांच्याकडे न्यायप्रविष्ट आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण : शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.